

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci navrhovatele: **T. L.**, zastoupen Mgr. Barborou Lištiakovou, advokátkou se sídlem Mánesova 752/10, Praha 2, proti odpůrci: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Ing. F. Č.**, o návrhu na zrušení opatření obecné povahy – mimořádného opatření odpůrce ze dne 30. 7. 2021, č. j. MZDR 15757/2020-56/MIN/KAN, ve znění mimořádného opatření odpůrce ze dne 27. 8. 2021, č. j. MZDR 15757/2020-58/MIN/KAN,

t a k t o :

- I. V části směřující proti bodům 4 a 5 mimořádného opatření odpůrce ze dne 30. 7. 2021, č. j. MZDR 15757/2020-56/MIN/KAN, ve znění mimořádného opatření odpůrce ze dne 27. 8. 2021, č. j. MZDR 15757/2020-58/MIN/KAN, **se návrh o d m í t á .**
- II. Ve zbylém rozsahu **se návrh o d m í t á** pro zjevnou neopodstatněnost.
- III. Navrhovatel ani osoba zúčastněná na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení.
- IV. Odpůrci se náhrada nákladů řízení **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Navrhovatel se návrhem na zrušení opatření obecné povahy podaným dne 25. 8. 2021 domáhá zrušení v záhlaví označeného mimořádného opatření odpůrce, jež bylo vydáno na základě § 69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění účinném od 27. 4. 2021 (dále jen „zákon o ochraně veřejného zdraví“), k ochraně obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění covid-19.

[2] Podle bodu 1 mimořádného opatření byl s účinností od 31. 7. 2021 všem osobám zakázán pohyb a pobyt bez ochranných prostředků dýchacích cest, kterým je respirátor nebo obdobný prostředek splňující stanovené podmínky (dále též „respirátor“), které brání šíření kapének, a to na vyjmenovaných místech (např. vnitřní prostory staveb jako prodejny, zdravotnická zařízení, školy, galerie, prostředky veřejné dopravy nebo vnitřní prostory provozoven stravovacích služeb) s tím, že děti do 15 let mohou na těchto místech nosit ochranné prostředky uvedené v bodě 2 tohoto opatření, tj. rovněž zdravotnickou obličejovou masku nebo obdobný

prostředek splňující stanovené podmínky (dále též „rouška“). Mimořádné opatření dále s účinností od téhož dne v bodě 2 zakazuje všem osobám pohyb a pobyt bez respirátoru nebo roušky ve všech ostatních v bodu 1 neuvedených vnitřních prostorech staveb, mimo bydlíště nebo místo ubytování, kde dochází na stejném místě a ve stejný čas k přítomnosti alespoň 2 osob vzdálených od sebe méně než 1,5 metru, nejedná-li se výlučně o členy domácnosti. Současně mimořádné opatření upravuje odchylky od zákazů stanovených v bodech 1 a 2 a v bodě 3 výjimky z něj. Výjimky jsou stanoveny pro určité skupiny osob bez dalšího (např. děti, které dosud nezahájily povinnou školní docházku) nebo ve spojení s vymezenou aktivitou (např. při konzumaci potravin, při tréninku atd.). Mimořádné opatření v bodě 4 dále ukládá všem zaměstnavatelům vybavit zaměstnance ochrannými prostředky dýchacích cest v dostatečném počtu na každou pracovní směnu s výjimkou vyloučení fyzického kontaktu s jinými osobami při práci. V bodě 5 ukládá opatření všem poskytovatelům zdravotních služeb povinnost vydat potvrzení osobě, která ze zdravotních důvodů nemůže mít nasazen žádný nebo stanovený ochranný prostředek dýchacích cest, a učinit o tom záznam do zdravotnické dokumentace.

[3] Napadené opatření bylo změněno mimořádným opatřením odpůrce ze dne 27. 8. 2021, č. j. MZDR 15757/2020-58/MIN/KAN, a to s účinností od 31. 8. 2021. Změna se týká ochranných prostředků pro pedagogické pracovníky, vymezení pojmu prostředky veřejné dopravy a výjimek určených pro děti. S účinností od 25. 10. 2021 bylo opatření zrušeno a nahrazeno novým, které některá pravidla zpříšňuje.

II. Obsah návrhu na zrušení mimořádného opatření

[4] Navrhovatel uvádí, že opatření ho omezuje na jeho právech, neboť si musí kupovat ochranné prostředky dýchacích cest a vynakládat tak měsíčně stovky korun, které by raději využil jinak. Užívání ochranných prostředků má negativní vliv na kvalitu vzduchu, který vdechuje, a zhoršuje stav pleti. Pociťuje také omezení v mezilidské komunikaci, když mají osoby, které potkává, zahalený obličej.

[5] Počet pozitivně testovaných osob, o jehož nárůst odpůrce opatření opírá, se neshoduje s počtem skutečně nemocných. Podstatný je údaj o počtu hospitalizovaných, který stále klesá, což odpůrce zmiňuje, ale nezohledňuje. Odpůrce se nezabývá otázkou, zda nařízená povinnost reálně způsobuje snížení počtu osob pozitivně testovaných, či zda spolu tyto skutečnosti pouze korelují. Odpůrce pominul, že ani vyšší transmisibilita u koronaviru varianty delta nemusí nutně znamenat nárůst hospitalizovaných osob, neboť má kratší a mírnější průběh a alespoň tak dochází k vytvoření imunity. Podle údajů odpůrce se navíc onemocnění nešíří v rizikových skupinách (věková skupina 16 až 29 let se podílí na počtu pozitivně testovaných cca 40%, nad 65 let je to méně než 5%). Odpůrce se často odvolává na World Health Organisation (WHO), jejíž prohlášení však mají pouze doporučující charakter, a v např. v otázce testování s nimi ani opatření nejsou v souladu. Stávající stav nelze považovat za epidemii, odpůrce její existenci neprokázal. Opatření nelze vydat preventivně pro případ, že se v budoucnu může objevit nebezpečná mutace koronaviru.

[6] Navrhovatel nesouhlasí s tím, že použití ochranných prostředků dýchacích cest bránících šíření kapének je jedním z významných a zásadních opatření, když připouští použití respirátoru KN 95, který nebyl testován na ochranu před kapénkami jako třída FFP. Zpochybňuje uváděnou procentní účinnost ochrany respirátoru FFP2 a namítá, že je o 2% nižší, nadto proti prachu, a ne proti kapénkám. Odpůrce navíc nařídil nosit respirátory, avšak v odůvodnění tuto povinnost odůvodňuje zdroji, které mluví o chirurgických rouškách či jiných ochranných prostředcích.

pokračování

[7] Odpůrce se nedostatečně vypořádal s riziky při nošení ochranných prostředků dýchacích cest, ačkoli soud již dříve konstatoval (rozsudkem sp. zn. 10 Ao 12/2021), že to nelze překlenout prostým tvrzením o ochraně obyvatelstva před onemocněním covid-19. Z odpůrcem citovaných zdrojů nežádoucí účinky plynou a navrhovatel se domnívá, že dopady na duševní zdraví jsou stejně významné jako ostatní negativní zdravotní vlivy.

[8] Navrhovatel dále poukázal na to, že na děti ve škole, které jsou pravidelně testovány, se výjimka z povinnosti nosit ochranný prostředek vztahuje jen při sezení v lavici, ačkoli stejné ucelené a neproměnlivé kolektivy jako např. školy zřízené Ministerstvem spravedlnosti jsou z povinnosti vyňaty zcela.

[9] Navrhovatel navrhl zrušení napadeného opatření, popřípadě vyslovení jeho nezákonnosti.

III. Vyjádření odpůrce

[10] Odpůrce nejprve poukázal na soudy vyslovené principy, kterými by měl být přezkum veden (např. v rozsudku NSS ze dne 29. 3. 2021, č. j. 6 Ao 7/2010 - 73), a zdůraznil, že soud by měl v rámci testu proporcionality postihovat jen extrémní případy věcně nesprávných opatření. Podobně jako ve svých vyjádřeních v ostatních řízeních týkajících se přezkumu jím vydávaných mimořádných opatření předeslal, že má k dispozici specializované orgány schopné odborného úsudku. Zdůraznil nutnost komplexního náhledu na řešení epidemie, neboť ona sama i poznatky o ní se dynamicky vyvíjejí a potřebné informace a podklady nejsou zcela dostupné. Všechna opatření činí na základě všech dostupných (i když omezených) znalostí o viru v době vydání opatření, s vědomím, že nejsou dostatečné a přesné a zároveň nelze čekat jednoznačné doložení, zda jedno zvažované opatření je lepší než jiné. Při nejasnostech o šíření či vlastnostech koronaviru se v souladu s principem náležité opatrnosti nespolehá, že nastane optimističtější varianta (že šíření nebude tak rychlé, onemocnění tak závažná a úmrtí tak četná). Aplikuje test proporcionality a volí taková opatření, která v co nejvyšší míře zpomalují šíření viru a onemocnění a zároveň co nejméně negativně dopadají na obyvatelstvo a práva osob.

[11] V napadeném opatření odpůrce zohlednil, že omezení jsou dočasná, avšak případné explozivní rozšíření infekce by mohlo vést k závažným dočasným i trvalým zdravotním následkům pro velkou část populace a úmrtí desetitisíců až statisíců osob. Zásah do majetkové sféry adresátů nepopřel, ale poukázal na cenu respirátoru třídy FFP2 v době vydání opatření ve výši cca 10 Kč. Při spotřebě jednoho za den by šlo o měsíční výdaj 300 Kč, což sice není zanedbatelná částka, ale jde o zásah do majetkových poměrů navrhovatele, který je úměrný a legitimní.

[12] Možným zdravotním komplikacím odpůrce věnoval v opatření náležitou pozornost, a to jednak zavedením nové výjimky v bodě 3 písm. ee) a v odůvodnění na str. 10 – 12. Odkázal na studie pojednávající o ředění vzduchu při dýchání přes respirátor zajišťující, že nebude docházet k ohrožení zdraví z důvodu zvýšené koncentrace CO₂, a poukazující na to, že u zdravého člověka se nošení ochranných prostředků projevuje pouze diskomfortem. Tvrzení navrhovatele o omezení v mezilidské komunikaci považoval za velmi obecné a podotkl, že nastavení opatření umožňuje v co nejvyšší míře setkávání osob při současné minimalizaci rizika přenosu onemocnění. Ke správnosti zohlednění počtu pozitivně testovaných osob odpůrce poukázal na vývoj šíření onemocnění ve vlnách a předpoklad, že tyto počty začnou stejně jako v minulém roce v následujících měsících stoupat. Onemocnění způsobené mutací delta nelze přirovnat ke chřipce, mohou ji přenášet i očkování a průběh onemocnění může být závažnější. Odpůrce připustil, že věková skupina 16 až 29 let je vůči nákaze covid-19 odolnější, nicméně přichází do styku i s věkovou kategorií 65+ a v případě přenosu např. do sociálního zařízení

pro seniory hrozí značné riziko rychlého šíření a vysoká smrtnost. K účinnosti respirátorů odkázal na str. 12 až 16 napadeného opatření a dodal, že nepopírá, že respirátor třídy FFP2 nechrání před nákazou absolutně nositele ani druhou osobu, nicméně riziko přenosu nákazy svou funkcí bariéry proti kapénkám výrazně snižuje.

[13] Odpůrce navrhl zamítnutí návrhu.

[14] Osoba zúčastněná na řízení se k podáním účastníků nevyjádřila, poskytla soudu pouze několikrát aktualizované stanovisko, které je díky četným odkazům na řadu jiných podání a řízení o přezkumu různých mimořádných opatření odpůrce na hranici srozumitelnosti. Konkrétně ve vztahu k napadenému mimořádnému opatření namítá nekonzistentnost veškerých opatření, nemožnost opatřit si lékařské potvrzení pro výjimku podle bodu 3. písm. ee) a diskriminující přístup k ní v porovnání se sportovci, umělci či moderátory majícími z opatření výjimku automaticky. Ve zbytku pouze odkazuje na výhrady vznesené vůči dřívějším opatřením se stejným předmětem regulace, která však již neplatí a nejsou nyní předmětem soudního přezkumu.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[15] Napadené opatření bylo vydáno v době stavu pandemické pohotovosti podle § 80 odst. 1 písm. g) ve spojení s § 69 odst. 1 písm. i) a odst. 2 zákona o ochraně veřejného zdraví, a to s celostátní působností a za účelem likvidace epidemie covid-19 nebo nebezpečí jejího opětovného vzniku. Napadené opatření je mimořádným opatřením ve smyslu § 2 odst. 4 písm. b) zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění covid-19 a o změně některých souvisejících zákonů, (dále jen „pandemický zákon“) a k projednání návrhu na jeho zrušení je podle § 13 odst. 1 pandemického zákona příslušný Nejvyšší správní soud.

[16] Změna napadeného opatření ze dne 27. 8. 2021, č. j. MZDR 15757/2020-58/MIN/KAN, je vzhledem k obsahu návrhových bodů pro nynější řízení zcela bez významu. Že bylo opatření zrušeno a nahrazeno jiným, není překážkou přezkumu (§ 13 odst. 4 pandemického zákona).

[17] Podle § 101a odst. 1 věty první zákona č. 150/2002 S., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“) platí, že „návrh na zrušení opatření obecné povahy nebo jeho částí je oprávněn podat ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech opatřením obecné povahy, vydaným správním orgánem, zkrácen“.

[18] Navrhovatel požaduje zrušení či vyslovení nezákonnosti celého napadeného opatření, nicméně netvrdí, že by byl adresátem povinností uložených v jeho bodech 4 a 5 zaměstnavatelům a poskytovatelům zdravotních služeb ani že by jimi byl jakkoli dotčen. Touto částí napadeného opatření tedy ani nemůže být zkrácen na svých veřejných subjektivních právech. Nejvyšší správní soud proto návrh v tomto rozsahu podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. výrokem I. odmítl jako návrh podaný osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

[19] Navrhovatel svou aktivní procesní legitimaci odvozuje ze skutečnosti, že má být zasaženo do jeho majetkové sféry, neboť si musí ochranné prostředky dýchacích cest pořídit na své náklady. Kromě toho má nošení ochranných prostředků negativní vliv na jeho zdraví a omezuje ho v komunikaci s jinými lidmi. Navrhovatel tedy konsekventně a logicky tvrdí možnost dotčení svých subjektivních práv napadeným opatřením. Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že právní sféra navrhovatele mohla být napadeným opatřením v rozsahu, v jakém mu ukládá povinnosti (tj. mimo body 4 a 5), dotčena, a navrhovatel je tedy aktivně procesně legitimován

pokračování

k podání návrhu na jeho zrušení (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009 - 120, publ. pod č. 1910/2009 Sb. NSS, bod 34).

[20] Na podkladě této aktivní procesní legitimace navrhovatele a v mezích jím tvrzeného zásahu do práv se poté Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda se nejedná o návrh zjevně neopodstatněný ve smyslu § 13 odst. 3 pandemického zákona: *„Je-li návrh zjevně neopodstatněný, soud jej mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků usnesením odmítne. Pokud soud nepostupuje podle věty první, návrh se projednává přednostně.“*

[21] Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích již opakovaně podrobně vyložil, že institut zjevné neopodstatněnosti má své místo mj. tam, kde se již ve své rozhodovací praxi obdobnou věcí zabýval, rozhodl zamítavým rozsudkem a nemá důvod se od svého dříve vyjádřeného právního názoru odchýlit. Jedná se o specifický režim soudního přezkumu podle pandemického zákona, jehož účelem je zrychlené a zjednodušené rozhodnutí o návrhu (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2021, č. j. 5 Ao 2/2021 - 52, body 10 - 13, ze dne 8. 7. 2021, č. j. 7 Ao 19/2021 - 19 a mnoho dalších). Postup zvolený v takových případech Nejvyšším správním soudem aproboval i Ústavní soud (viz např. usnesení ze dne 22. 6. 2021 sp. zn. III. ÚS 1482/21, ze dne 28. 7. 2021, sp. zn. III. ÚS 1498/21, či ze dne 17. 8. 2021, sp. zn. II. ÚS 2129/21).

[22] Na základě uvedených východisek přistoupil Nejvyšší správní soud k posouzení nyní podaného návrhu, který je ke dni vydání tohoto rozhodnutí jedním z celkem 13 návrhů napadajících v záhlaví označené mimořádné opatření stanovící povinnost ve vymezených prostorech nosit prostředky ochrany dýchacích cest. Tímto mimořádným opatřením se Nejvyšší správní soud velmi podrobně zabýval při meritorním přezkumu jiného podaného návrhu, který rozsudkem ze dne 20. 10. 2021, č. j. 2 Ao 7/2021 - 157, zamítl.

[23] Nejvyšší správní soud neshledal důvod odchýlit se od závěrů přijatých v uvedeném rozsudku a nevidí ani žádný jiný důvod, pro který by bylo rozumné a respektující ekonomii soudního procesu, aby nyní podaný návrh projednal běžnou procedurou, a dospěl proto k následujícímu závěru.

[24] Návrh je zjevně neopodstatněný.

[25] Jádro návrhu, resp. jeho důvody, jimiž je soud vázán (§ 101d odst. 1 s. ř. s.), je možné rozdělit do několika základních okruhů: a) odpůrce neprokázal existenci epidemie, b) napadené opatření není rádně odůvodněno, c) respirátory nejsou vhodným a účinným prostředkem bránění šíření epidemie, a d) nejsou náležitě zohledněny negativní dopady spojené s nošením respirátorů.

[26] Ad a) Již ve shora zmíněném rozsudku č. j. 2 Ao 7/2021 - 157 se Nejvyšší správní soud odmítl zabývat tvrzením, že epidemie není, neboť odpůrce může mimořádné opatření vydat i za účelem eliminace nebezpečí jejího opětovného vzniku (srov. odst. [53]), ostatně v jeho odůvodnění popsal svůj záměr předejít zhoršení v té době stabilizované situace, a umožnit standardní zahájení nového školního roku po návratu mnoha lidí z prázdninových cest. Z analýzy epidemiologické situace v době vydání napadeného opatření skutečně plyne významně vyšší procento případů pozitivitu u mladých lidí. Odpůrce to však racionálně dává do souvislosti zejména s jejich nedostatečnou proočkovaností, sníženou ochotou dodržovat opatření, navštěvováním hromadných akcí, návraty z dovolených a studijních pobytů a vyšším počtem sociálních kontaktů a aktivit, podobně jak je tomu v jiných zemích. Opatření má za cíl předejít vzniku nových ohnisek, eskalaci počtu nových případů a jejich průniku do zranitelné skupiny (starších osob, často s přidruženými onemocněními a oslabenou imunitou, kde hrozí vyšší riziko

hospitalizace), jejíž významné procento dosud nebylo naočkováno. V usnesení ze dne 4. 11. 2021, č. j. 2 Ao 9/2021 - 155, soud odpověděl na obdobné výtky týkající se existence epidemie, nebezpečí jejího vzniku, hrozby přetížení zdravotnického systému apod., proto v podrobnostech na jeho odůvodnění, dostupné (stejně jako všechna ostatní zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) z www.nssoud.cz, odkazuje.

[27] Ad b) Pokud jde o nedostatky odůvodnění napadeného opatření, vady tohoto typu byly důvodem celkem čtyř zásahů Nejvyššího správního soudu, který zrušil obsahově obdobná opatření (rozsudky označenými v předcházejícím odstavci) pro nepřezkoumatelnost. V nedávno vydaném rozsudku, který se týkal téhož opatření jako nyní projednávaný návrh, však již konstatoval, že odpůrce odůvodnění výrazně doplnil (srov. odst. [47] – [49] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2021, č. j. 2 Ao 7/2021 - 157), takže již poskytuje oporu ukládaným povinnostem. Ve vztahu k negativním účinkům nošení ochranných prostředků dýchacích cest se Nejvyšší správní soud spokojil s odůvodněním odpůrce, neboť na stranách 10 až 12 odůvodnění napadeného opatření jsou rizika nošení různých typů obličejových ochranných prostředků podrobně rozebrána. S návrhovatelem nelze souhlasit, že by odůvodnění opatření trpělo stejnými nedostatky, jaké mu byly vytýkány v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Ao 12/2021 - 81. Tam přezkoumávané opatření stanovilo povinnost nosit respirátory na místech vymezených mnohem širěji než nyní, nicméně odůvodnění se věnovalo převážně rouškám, jejich užití se připouštělo pouze výjimečně. Aktuálně přezkoumávané opatření zúžilo okruh míst, kde nelze pobývat bez respirátoru, rozšířilo možnost užití roušek a zavedlo ji i u těch osob, které respirátor nemohou nosit ze zdravotních důvodů. Odůvodnění takto stanovených povinností doznalo zásadní změny. Odpůrce na str. 13 odůvodnění opatření vysvětlil, jakými úvahami se řídil při rozhodování o tom, zda nařídít používání respirátoru nebo roušky, a porovnal jejich vlastnosti (zejména účinnost ochrany, ale i pohodlí nošení, cenu atd.).

[28] Ad c) Odpůrce v odůvodnění napadeného opatření vysvětlil, že na místech z hlediska šíření koronaviru rizikovějších je zapotřebí vyšší ochrana dýchacích cest, proto nařídil nošení respirátorů, které přiléhají k obličejí mnohem lépe než ústenka (obličejová maska, rouška) a lépe chrání jak jeho nositele, tak i jiné osoby. Pokud jde o technické požadavky na výrobek, konkrétně údaj o filtrační účinnosti, Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 4. 11. 2021, č. j. 2 Ao 13/2021 - 92, akceptoval vysvětlení odpůrce, že ve výrokové části užil jakousi obecnou deklaraci, jíž mínil vyjádřit, že úroveň ochrany je dána kromě filtrační účinnosti i dalšími technickými podmínkami, jež jsou právě stanoveny technickými normami (různých ve světě užívaných normalizačních systémů) a výrobce je musí dodržet. V rozsudku č. j. 2 Ao 7/2021 - 157 Nejvyšší správní soud již podrobně zhodnotil princip fungování respirátorů (jedná se o bariérovou ochranu, jež má zachytit infikované kapénky, která snižuje pravděpodobnost přenosu koronaviru, a to i tehdy, není-li veřejností užíván zcela správně (srov. body 61, 62, 66 citovaného rozsudku). Není tedy třeba podrobněji se zabývat nuancemi ve filtrační účinnosti v řádu jednotek procent ani rozdíly mezi jednotlivými technickými normami. Navrhovatel nezpochybnil základní východisko, že respirátory díky svému tvaru a materiálu poskytují lepší ochranu než roušky, ani to, že stanovené ochranné prostředky dýchacích cest představují překážku šíření viru kapénkami tam, kde nelze dodržovat bezpečné rozestupy mezi lidmi. I když nejde o prostředek dokonalý, je způsobitý přispět zpomalení šíření epidemie i předcházení vzniku ohnisek nákazy.

[29] Ad c) Negativními účinky ochranných prostředků dýchacích cest na zdraví se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku č. j. 2 Ao 7/2021 - 157, kde provedl i test proporcionality. V bodu 72 popsal, že kromě nepohodlí mohou respirátory působit i různé zdravotní potíže, nicméně rozsah jejich užívání v běžném životě nemůže působit natolik neúnosně, že by to bylo v nepoměru s užitkem v podobě zvýšení pravděpodobnosti ochrany před nákazou u osob

pokračování

patřících mezi zranitelné (srov. bod 57 citovaného rozsudku). Zásadní je také výjimka zakotvená v bodě 3 písm. ee) napadeného opatření pro ty, kteří ze závažných zdravotních důvodů nemohou nosit respirátor, případně ani jiný prostředek ochrany dýchacích cest. Ta zajišťuje, aby tam, kde hrozí intenzivnější zásah do práva na ochranu zdraví, lékař posoudil, zda převažují rizika plynoucí z nákazy onemocnění covid-19, nebo negativní účinky nošení respirátoru (roušky), a případně vydal potvrzení, že ze zdravotních důvodů je osoba povinnosti nosit ochranný prostředek zproštěna. Odůvodnění opatření žádné deficity v tomto směru nevykazuje a s navrhovatelem nelze souhlasit, že odpůrce zdravotní rizika bagatelizuje. Také zhoršení stavu pleti a dopady na duševní zdraví, na něž navrhovatel poukazoval, mohou v závažné formě být (nebo se časem stát) okolnostmi, které lékař uváží ve vztahu ke zdravotním rizikům souvisejícím s nákazou covid-19 a v individuálním případě doporučí zdraví méně zatěžující přístup. Navrhovatelem jen obecně zmíněné potíže při komunikaci s jinými osobami jsou srovnatelné s jinými projevy nošení ochranných prostředků v rovině nepohodlí pro uživatele a nejsou pro svou nízkou intenzitu způsobitelné převážít benefity, jako je ochrana života a zdraví osob patřících do ohrožených skupin.

[30] Náklady na pořízení respirátorů soud v rozsudku č. j. 2 Ao 7/2021 - 157 podrobil rovněž testu proporcionality (viz bod 75) a připomněl, že stát jednak nákup respirátorů zvýhodnil prominutím DPH, jednak poskytuje každé potřebné osobě k zajištění základních životních podmínek podporu v hmotné nouzi. Navrhovatel však netvrdil, že by nebyl schopen si respirátor na své náklady pořídit a měl existenční potíže, pouze není srozuměn s opatřením uloženou povinností a raději by své peníze užil jinak. Jeho tvrzení nesvědčí o nepřiměřenosti napadeného opatření, jež by zakládala jeho nezákonnost.

[31] Povinnosti vztahující se na školáky se navrhovatele netýkají, proto není legitimován brojit proti nim návrhem na zrušení příslušné části opatření. Návrh na zrušení opatření obecné povahy, jakým je i předmětné opatření odpůrce, je totiž prostředkem k ochraně toho, kdo tvrdí, že byl na *svých* právech daným opatřením zkrácen (§ 101a odst. 1 s. ř. s.); k ochraně práv druhých jej užít nelze.

[32] Důkazní návrhy, kterými navrhovatel doprovodil svou argumentaci, představují veřejně dostupné internetové odkazy na zprávy z různých médií a weby institucí (WHO, odpůrce, hygienické stanice). Nejvyšší správní soud neshledal důvod k provedení dokazování, neboť všechny navrhovatelem předestřené právní otázky byly již v předcházejících rozhodnutích tohoto soudu uspokojivě zodpovězeny a žádný z navržených důkazů nemohl přinést skutkové zjištění, které by odůvodnilo jiný výsledek tohoto řízení.

[33] Osoba zúčastněná na řízení se k podáním účastníků nevyjádřila, poskytla soudu pouze několikrát aktualizované stanovisko, které je díky četným odkazům na řadu jiných podání a řízení o přezkumu různých mimořádných opatření odpůrce na hranici srozumitelnosti. Konkrétně ve vztahu k napadenému mimořádnému opatření namítá nekonzistentnost veškerých opatření, nemožnost opatřit si lékařské potvrzení pro výjimku podle bodu 3. písm. ee) a diskriminační přístup k ní v porovnání se sportovci, umělci či moderátory, kteří mají z opatření výjimku automaticky. Ve zbytku pouze odkazuje na výhrady vznesené vůči dřívějším opatřením se stejným předmětem regulace, která však již neplatí a nejsou nyní předmětem soudního přezkumu. Vyjádření je naprosto totožné s jejím včasným návrhem na zrušení téhož mimořádného opatření, o němž je vedeno řízení pod sp. zn. 2 Ao 16/2021. Všem řádně uplatněným návrhovým bodům se dostane pozornosti v rozhodnutí vydaném v její vlastní věci.

V. Závěr a náklady řízení

[34] V rozsahu, v jakém návrh směřuje proti části opatření, kterou navrhovateli nejsou ukládány žádné povinnosti (body 4 a 5), jej soud podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. výrokem I. odmítl jako návrh podaný osobou k tomu zjevně neoprávněnou.

[35] Ve zbytku Nejvyšší správní soud shledal návrh zjevně neopodstatněným, a proto jej podle § 13 odst. 3 věty první pandemického zákona odmítl (výrok II.).

[36] Výroky o nákladech řízení vychází z úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, část. III. 4.). Navrhovatel – na základě zjednodušeného (kvazimeritorního) posouzení věci – v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému odpůrci v řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu jejich náhradu Nejvyšší správní soud nepřiznal.

[37] Osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinností, které jí soud uložil (§ 60 odst. 5 s. ř. s.). Jelikož soud osobě zúčastněné na řízení v této věci žádné povinnosti neuložil, nemá na náhradu nákladů tohoto řízení právo.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. listopadu 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu